

สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู
โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับ
การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

เชาวลิต บุญอิม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

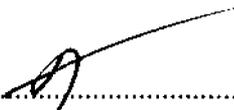
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

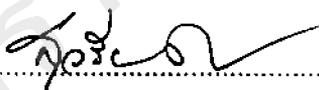
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหาร
และจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เสนอโดย นายเชาวลิต บุญอ้อม
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

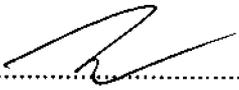
.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

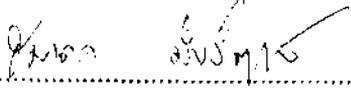
(นายตระกูล จันทสุนทร)

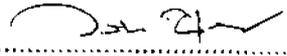
วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2552

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรียี ศิริโกคาภิรมย์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศิริโกคาภิรมย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด มั่นสัมฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.วสัน ปูนผล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศิริโกคาภิรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด มั่นสัมฤทธิ์
ชื่อนักศึกษา	เซาวลิต บุญอ้อม
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี และ 2) เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสิงห์บุรี และโรงเรียนวัดพรหมสาคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 149 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้สัดส่วน จากประชากรทั้งหมด จำนวน 237 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็น ข้าราชการครูโรงเรียนสิงห์บุรี จำนวน 113 คน และโรงเรียนวัดพรหมสาคร จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 ค่าสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ทั้ง 4 ด้าน คือด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน ทุกด้านมี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก คือด้านงานวิชาการ รองลงมาคือด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานบุคคล และด้านงานงบประมาณ ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานจำแนกตามเพศพบว่า ข้าราชการครูชายกับข้าราชการครูหญิง มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่ามีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title	Operational Condition of Teachers in Leading Schools in Transformational Leadership Decentralization of Management and Educational Administration under Singburi Educational Service Area Office
Thesis Advisors	Assoc. Prof. Dr. Kawee Siriphokapirom Asst. Prof. Dr. Chommanard Munsumrit
Name	Chaowalit Bun-Im
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2009

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study operational conditions of teachers in leading schools in transformational leadership for decentralization management and educational administration under Singburi Educational Service Area Office and 2) compare operational conditions of teachers in leading schools in transformational leadership for decentralization management and educational administration under Singburi Educational Service Area Office when the sample was classified by gender, age, work position, marital status, education, monthly income, work experience, and learning subjects. The operation was categorized into 4 areas: academic affair, budget planning, personnel, and general administration. Population was 237 teachers from 2 schools- Singburi School and Wat Promsakorn School. Participants, drawn using stratified random sampling, were 149 teachers: 113 from Singburi School and 36 from Wat Promsakorn School in the academic year 2008. The instrument was a questionnaire, with a reliability of 0.93. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA

The results were found as follows:

1. for all 4 areas, the operation was, overall, rated at a high level. Considering each individual area, the researcher found that each area was rated at a high level and ranged in descending order as follows: academic affair, general administration, personnel, and budget planning.

2. classified by gender, teachers had different operational condition at a significance level of .05. However, when teachers were classified by age, marital status,

education, monthly income, work experience, and learning subjects, they had the same operational condition.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดี จากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิริโภคภิมมย์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด มั่นสัมฤทธิ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยอย่างยิ่ง เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเคหา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะขันหมาก ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ว่าที่ร้อยตรีไพศาล ประทุมชาติ และว่าที่ร้อยตรี สุวิช พึ่งตน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ว่าที่ร้อยตรีไพศาล ประทุมชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์บุรี ดร.วินัย ดิษสงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพรหมสาคร ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมทั้งขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนทุกท่าน บุคคลที่เกี่ยวข้อง เจ้าของงานวิจัย หนังสือ ตำรา ที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการอ้างอิงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้เอกสารวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด และกำลังใจจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะคู่ชีวิตและบุตรชาย เพื่อน ๆ นักศึกษา ปริญญาโททุกคน ที่คอยห่วงใย และให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวริย์ ศิริโภคภิมมย์ ที่ให้คำแนะนำ และได้แก้ไขข้อบกพร่องวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นายเชาวลิต บุญอ้อม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.....	11
ความหมายของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.....	11
ความเป็นมาและความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา.....	16
แนวทางของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.....	18
วัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.....	20
ผลที่เกิดจากการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษา.....	21
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	22
ความหมายของผู้นำ.....	22
ความหมายของผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	23
องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	24
บทบาทของผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	26
คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	28
การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ.....	31
ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการ กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สิงห์บุรี.....	34
โรงเรียนสิงห์บุรี.....	34
โรงเรียนวัดพรหมสาคร.....	36

บทที่ 2 (ต่อ)	
บทบาท ภารกิจของสถานศึกษา ผู้บริหาร และครู ภายใต้การกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา.....	37
งานวิชาการ.....	37
งานงบประมาณ.....	41
งานบุคคล.....	44
งานบริหารทั่วไป.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
งานวิจัยในประเทศ.....	53
งานวิจัยต่างประเทศ.....	60
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	66
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	91
สมมติฐานการวิจัย.....	91
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	91
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	92
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	93
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผล.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	102
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	102
ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป.....	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	115
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	123
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	125
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	131
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	136

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 และ 3 (ประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3) ในเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี.....	4
ตาราง 2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
ตาราง 3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	75
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ตำแหน่งงานวิชาการ.....	77
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ตำแหน่งงานงบประมาณ.....	78
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ตำแหน่งบุคคล.....	80
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ตำแหน่งบริหารทั่วไป.....	82
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน.....	83

ตาราง 9	เปรียบเทียบความแตกต่างสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียน แกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและ จัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ.....	84
ตาราง 10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สภาพการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการ กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามอายุ.....	85
ตาราง 11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สภาพการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการ กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	86
ตาราง 12	เปรียบเทียบความแตกต่างสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการ บริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เมื่อ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	87
ตาราง 13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สภาพการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการ กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	88
ตาราง 14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สภาพการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการ กระจายอำนาจการบริหารและ จัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	89
ตาราง 15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สภาพการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครู โรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการ กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	90

สารบัญภาพ

ภาพ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 9
-------	---------------------------	-----------

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี